

TYT

COĞRAFYANIN ÖZÜ

İ Ç İ N D E K İ L E R

BÖLÜM 1 : COĞRAFYA, İNSAN VE DOĞA, DÜNYA'NIN ŞEKLİ VE HAREKETLERİ, COĞRAFİ KONUM, HARİTALAR	2
ÖSYM ÇIKMIŞ SORULAR	14
BÖLÜM 2 : ATMOSFER VE İKLİM	18
ÖSYM ÇIKMIŞ SORULAR	30
BÖLÜM 3 : DÜNYA'NIN YAPISI, İÇ VE DIŞ KUVVETLER	34
ÖSYM ÇIKMIŞ SORULAR	46
BÖLÜM 4 : SU, TOPRAK VE BİTKİ ÖRTÜSÜ	48
ÖSYM ÇIKMIŞ SORULAR	58
BÖLÜM 5 : NÜFUS, GÖÇLER VE EKONOMİK FAALİYETLER	60
ÖSYM ÇIKMIŞ SORULAR	68
BÖLÜM 6 : BÖLGELER VE ULAŞIM	70
ÖSYM ÇIKMIŞ SORULAR	74
BÖLÜM 7 : ÇEVRE VE TOPLUM	76
ÖSYM ÇIKMIŞ SORULAR	79

COĞRAFYA, İNSAN VE DOĞA, DÜNYA'NIN ŞEKLİ VE

COĞRAFYA, İNSAN VE DOĞA

COĞRAFYA, İNSAN VE DOĞA		
Doğal Ortamlar	Litosfer: Yerkürenin dışını oluşturan katı kabuk, taş toprak ve kayalardan oluşan ortam	
	Atmosfer: Yerküreyi çepeçevre saran gazlardan oluşan ortam	
	Hidrosfer: Okyanus, deniz, göl, akarsu ve yeraltı sularından oluşan ortam	
	Biyosfer: Hayvanların, insanların ve bitkilerin oluşturduğu ortam	
Coğrafya	Coğrafyanın Bölümleri	Fiziki Coğrafya: Klimatoloji (iklim bilimi), jeomorfoloji (yer şekli bilimi), hidrografi (sular bilimi), biyocoğrafya (canlılar coğrafyası), toprak coğrafyası
		Beşerî ve Ekonomik Coğrafya: Yerleşme coğrafyası, nüfus coğrafyası, siyasi coğrafya, kültürel coğrafya, tarım coğrafyası, sanayi coğrafyası, enerji coğrafyası, ulaşım coğrafyası, ticaret coğrafyası, turizm coğrafyası
		Yerel Coğrafya: Bölgesel coğrafya, ülkeler coğrafyası, kıtalar coğrafyası
	Coğrafyanın İlkeleri: Dağılışı ilkesi, nedensellik ilkesi, karşılıklı ilgi ilkesi	

DÜNYA'NIN ŞEKLİ VE HAREKETLERİ

Dünya'nın Şeklinin Sonuçları	Küresel Olmasının Sonuçları	✓ Güneş ışınlarının yere düşme açısının Ekvator'dan kutuplara doğru küçülmesi ve sıcaklığın azalması ✓ Paralellerin çevre uzunluklarının Ekvator'dan kutuplara doğru azalması ✓ Ardışık iki meridyen arası uzaklığın kutuplara doğru azalması ✓ Çizgisel hızın Ekvator'dan kutuplara doğru azalması ✓ Ekvator'da termik alçak basınç, kutuplarda ise termik yüksek basınç kuşaklarının oluşması ✓ Harita çizimi sırasında, açı – şekil ve boyutlarda bozulmalar olması
	Geoit Olmasının Sonuçları	✓ Ekvator çevresinin kutuplar çevresinden uzun olması ✓ Ekvator yarıçapının kutup yarıçapından uzun olması ✓ Yer çekiminin kutuplarda Ekvator'dan fazla olması
Dünya'nın Yörüngesinin Elips Olmasının Sonuçları	✓ Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığı yıl içinde değişir. (Günberi – en yakın; 3 Ocak, Günüte – en uzak 4 Temmuz) ✓ Dünya'nın yörüngedeki hızı değişir. ✓ Mevsim süreleri yarım kürelere göre farklılık gösterir. ✓ Eylül ekinoksu 2 gün gecikmeyle (23 Eylül) yaşanır.	
Dünya'nın Günlük Hareketinin Sonuçları	✓ Gece ve gündüz peş peşe ardalanır. ✓ Günlük sıcaklık farkları ve buna bağlı olarak kayalarda mekanik çözülme ile meltem rüzgârları oluşur. ✓ 30° ve 60° enlemlerinde dinamik basınç kuşakları oluşur. ✓ Sürekli rüzgârlar ve okyanus akıntıları sapmaya uğrar. Okyanus akıntılarında halkalar oluşur. ✓ Ana ve ara yönler oluşur. ✓ Yerel saat farkları oluşur.	
Dünya'nın Yıllık Hareketinin – Eksen Eğikliği-nin Sonuçları	✓ Orta kuşak ülkelerinde yıl içinde dört mevsim belirgin olarak yaşanır. ✓ Güneş'in doğuş ve batış saatleri yıl içinde değişir. ✓ Gece ve gündüzler yıl içinde uzayıp kısalır. ✓ Dönenceler ve kutup daireleri oluşur. (Matematik iklim kuşakları oluşur.) ✓ Muson rüzgârları oluşur. ✓ Aydınlanma çemberi yıl içinde yer değiştirir.	
Dört Önemli Gün	Solstis Günleri	21 Haziran: Kuzey Yarım Küre'de yaz, Güney Yarım Küre'de kış mevsiminin başlangıcıdır. 21 Aralık: Kuzey Yarım Küre'de kış mevsiminin, Güney Yarım Küre'de yaz mevsiminin başlangıcıdır.
	Ekinoks Günleri	21 Mart - 23 Eylül: Dünya'nın her yerinde gece ve gündüz süresi birbirine eşittir. Bahar mevsimlerinin başlangıcıdır.

HAREKETLERİ, COĞRAFİ KONUM, HARİTALAR

COĞRAFİ KONUM

Mutlak (Matematik) Konum	Paraleller	Ekvator'a paralel birer derecelik açılarla geçtiği varsayılan hayali yatay çizgilerdir. Ekvator başlangıç paralelidir. Ekvator'un 90 kuzeyinde, 90 güneyinde toplam 180 paralel vardır. Kutuplara doğru gidildikçe paralellerin uzunlukları küçülür. 90° paralelleri kutup noktalarını oluşturur. Ardaşık iki paralel arası uzaklık her yerde 111 km'dir. Türkiye, 36° - 42° kuzey paralellerinde yer alır.
	Meridyen	Başlangıç meridyenine (Greenwich) birer derecelik açılarla çizilen hayali dikey çizgilerdir. Başlangıç meridyeni, İngiltere'nin başkenti Londra yakınlarında bulunan Greenwich Gözlemevi'nden geçen meridyen kabul edilmiştir. Meridyenler, kutup noktalarında birleştiklerinden uzunlukları eşittir. Ayrıca aralarındaki uzaklık Ekvator'da 111 km olup, kutuplara doğru azalır. Türkiye, 26° - 45° doğu meridyenleride yer alır.
Göreceli (Özel) Konum	Bir yerin karalara, denizlere, ulaşım yollarına, doğal zenginliklere, komşu ülkelere göre durumu o ülkenin göreceli (özel) konumudur. Ayrıca yükseltisi ve yer şekli özellikleri de özel konumun belirtilmesinde kullanılmaktadır.	

HARİTA BİLGİSİ

Harita Elemanları	Harita Başlığı	Haritalarda çizimi ifade eden amaca uygun başlık konur.
	Ölçek	Haritalardaki küçültme oranıdır. Kesir ölçek ve çizgi ölçek olmak üzere iki şekilde gösterilir. Büyük ölçekli haritaların gösterdiği alan dar, ayrıntısı fazladır. Küçük ölçekli haritaların gösterdiği alan geniş, ayrıntısı azdır.
	Lejant	Haritadaki işaret ve sembollerin anlamı gösterir.
	Coğrafi Koordinatlar	Haritalardaki paralel ve meridyenlerdir.
	Yön Oku	Haritaların genellikle sağ üst köşesinde bulunur ve kuzey yönü gösterir.
Projeksiyon Yöntemleri	Silindirik Projeksiyon	Ekvator'a yakın bölgelerin haritalarının çiziminde tercih edilir.
	Konik Projeksiyon	Orta enlemlerdeki bölgelerin haritalarının çiziminde tercih edilir.
	Düzlem Projeksiyon	Kutuplara yakın bölgelerin haritalarının çiziminde tercih edilir.
Haritalarda Yer Şekillerini Gösterme Yöntemleri	İzohips (eş yükselti) Yöntemi	Deniz seviyesinden itibaren, aynı yüksekliğe sahip noktaların birleştirilmesiyle elde edilen kapalı eğrilerle yükselti ve yer şekillerinin gösterilmesi yöntemidir. Yükselti ve yer şekillerini göstermede en yaygın kullanılan yöntemdir. Bu yöntemle çizilen haritalara topoğrafya haritası denir.
	Renklendirme Yöntemi	0 - 500 metre arasındaki yükseltiler yeşil rengin tonlarıyla, 500 - 1000 metre arasındaki yükseltiler sarı renkle, 1000 - 1500 metre arasındaki yükseltiler turuncu renkle ve 1500 metreden yüksek yerler kahverenginin tonlarıyla gösterilir. Mavi tonları derinlikleri, beyaz renkler buzul alanlarını ifade eder.
	Kabartma Yöntemi	Yer şekillerini gerçeğe en yakın gösteren yöntemdir. Kabartma yönteminde yüksek yerler kabartılarak, çukur yerler derinleştirilerek gösterilir.
Haritalardan Yararlanma	Tüm haritalardan yararlanarak yer ve yön bulunabilir, alan ve uzunluk hesaplanabilir. Sadece fiziki haritalardan yararlanarak yükselti bulunabilir, eğim hesaplanabilir ve profil çıkarılabilir.	

COĞRAFYANIN BÖLÜMLERİ

A. FİZİKİ COĞRAFYA

Alt Dalları	Doğal Ortamı	Yardımcı Dalları	Gerçekleşen Olaylar
Klimatoloji	Atmosfer (Hava küre)	Meteoroloji: Hava olaylarını inceler.	Rüzgâr, Yağış, Sıcaklık, Nem
Hidroğrafya	Hidrosfer (Su küre)	Limnoloji: Gölleri inceler. Potamoloji: Akarsuları inceler. Oseanografi: Okyanusları inceler.	Akarsular, Göller, Yer altı suları, Denizler
Jeomorfoloji	Litosfer (Taş küre)	Pedoloji: Toprakları inceler. Litoloji: Taşları inceler. Mineraloji: Mineralleri inceler.	Yer şekilleri, Volkanizma, Erozyon, Heyelan
Biyocoğrafya	Biyosfer (Canlı küre)	Botanik: Bitkileri inceler. Zoooloji: Hayvanları inceler.	Bitkilerin gelişimi Hayvanların dağılışı İnsan faaliyetleri
Doğal Afetler Coğrafyası	Litosfer Atmosfer Hidrosfer	Sismoloji: Depremi inceler. Meteoroloji: Fırtınaları inceler. Jeoloji: Volkanizmayı inceler.	Deprem Kasırga Sel ve taşkın
Kartoğrafya (Harita Bilimi)	Haritaların hazırlanışı ve haritalardan yararlanma konularını inceler.		

B. BEŞERİ VE EKONOMİK COĞRAFYA

1. Beşeri Coğrafya	Ekonomik Coğrafya	Bölgesel Coğrafya
Nüfus coğrafyası Yerleşme coğrafyası Siyasi coğrafya Kültürel coğrafya Diller coğrafyası Dinler coğrafyası	Tarım coğrafyası Sanayi coğrafyası Ulaşım coğrafyası Turizm coğrafyası Enerji coğrafyası Ticaret coğrafyası Maden coğrafyası	Bölgeler coğrafyası Ülkeler coğrafyası Kıtalar coğrafyası

DOĞAL ORTAMLAR

Atmosfer: Yerküreyi çepeçevre saran gazlardan oluşan ortam

Hidrosfer: Okyanus, deniz, göl, akarsu ve yeraltı sularından oluşan ortam

Litosfer: Yerkürenin dışını oluşturan katı kabuk, taş, toprak ve kayalardan oluşan ortam

Biyosfer: Hayvanların, insanların ve bitkilerin oluşturduğu ortam

COĞRAFYANIN İLKELERİ

Dağılım İlkesi

Coğrafi olayların dağılımını gösterir. Nerede? sorusuyla ifade edilir. Dağılım için Atlas haritaları, duvar haritaları, tematik haritalar, topoğrafya haritaları kullanılır. Örneğin, küçükbaş hayvancılık İç Anadolu'da yaygındır.

Nedensellik İlkesi

Olayların neden ve sonuçlarını sorgular. Neden? sorusu nedensellik ilkesini ifade eder. Örneğin, Akdeniz Bölgesi'nde dağlar kıyıya paralel uzandığı için iç kesimlerle ulaşım zordur.

Karşılıklı İlişki İlkesi

Coğrafi olayların birbirleriyle olan bağlantılarını inceler. Karşılıklı etkileşimi ifade eder. Sıcaklık ile basınç, yer şekilleri ile ekonomik faaliyetler arasındaki ilişki gibi. Örneğin, iklim özellikleri ile bitki örtüsü, bitki örtüsü ile erozyon, erozyon ile çölleşme, çölleşme ile açlık arasında bağlantılar söz konusudur.

DOĞA - İNSAN ETKİLEŞİMİ

Doğanın İnsan Üzerindeki Etkisine Örnekler

- Ekvatorial kuşakta insanların yıl boyunca ince ve hafif giysiler giymesi
- Yüksek enlemlerde insanların daha çok balıkçılık ve avcılıkla geçinmesi
- Kanada, Norveç, Finlandiya, Brezilya gibi ülkelerde ahşap evlerin yaygın olması, kâğıt ve kereste sanayisinin gelişmesi

İnsanın Doğa Üzerindeki Etkisine Örnekler

- Fransa ile İngiltere'nin deniz altından Manş Tüneli ile birbirine bağlanması
- Hollanda, Japonya, Singapur gibi ülkelerde denizlerin doldurularak toprak kazanılması
- Akarsular üzerinde barajlar kurularak enerji üretilmesi
- Engibeli arazilerin tünel ve viyadüklerle aşılması

DÜNYA'NIN ŞEKLİ VE HAREKETLERİ

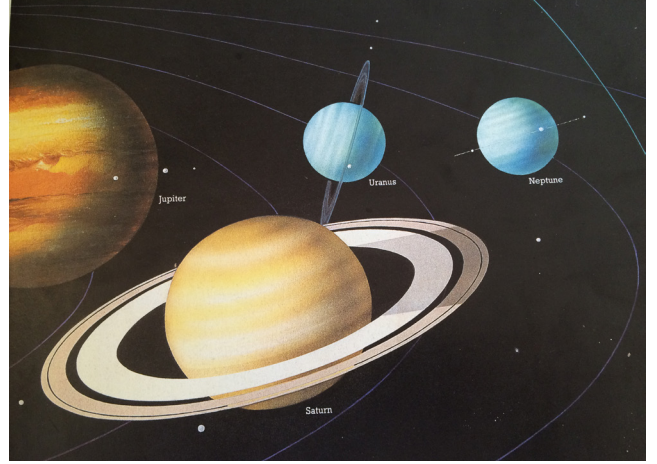
DÜNYA'NIN ŞEKLİNİN SONUÇLARI

Küresel olmasının sonuçları

- Güneş ışınlarının yere düşme açısının Ekvator'dan kutuplara doğru küçülmesi ve sıcaklığın azalması.
- Ekvator'dan kutuplara doğru;
 - Farklı iklim ve bitki örtüsü kuşaklarının oluşması
 - Deniz suyu sıcaklığı ve tuzluluğunun azalması
 - Kar yağışlı gün sayısının artması
 - Tarım ürünlerinin farklılık göstermesi
 - Kalıcı kar alt sınırı ile orman, yerleşme ve tarım üst sınırının denize doğru alçalması
- Paralellerin çevre uzunluklarının Ekvator'dan kutuplara doğru azalması
- Dünya'nın eksenini etrafındaki dönüşünden kaynaklanan çizgisel hızın Ekvator'dan kutuplara doğru azalması
- Ardışık iki meridyen arası uzaklığın kutuplara doğru azalması
- Ekvator'da termik alçak basınç, kutuplarda ise termik yüksek basınç kuşaklarının oluşması
- Harita çizimi sırasında, açı – şekil ve boyutlarda bozulmalar olması

Geoid olmasının sonuçları

- Yer çekiminin kutuplarda Ekvator'dan fazla olması
- Ekvator çevresinin kutuplar çevresinden uzun olması
- Ekvator yarıçapının kutup yarıçapından uzun olması

DÜNYA'NIN YÖRÜNGESİNİN ELİPS OLMASININ SONUÇLARI

- Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığı yıl içinde değişir. Dünya'nın Güneş'e en yakın olduğu tarihe (3 Ocak) günberi ya da perihel denir. Dünya'nın Güneş'e en uzak olduğu tarihe (4 Temmuz) günöte ya da afel denir.
- Dünya'nın yörüngedeki hızı değişir.
- Mevsim süreleri yarım kürelere göre farklılık gösterir.
- Eylül ekinoksu 2 gün gecikmeyle (23 Eylül) yaşanır.
- Kuzey Kutup'ta gündüz süresi (186 gün), Güney Kutup'tan (179 gün) uzundur.

DÜNYA'NIN YILLIK HAREKETİNİN – EKSEN EĞİKLİĞİNİN – SONUÇLARI

- Orta kuşak ülkelerinde yıl içinde dört mevsim belirgin olarak yaşanır.
- Güneş'in doğuş ve batış saatleri yıl içinde değişir.
- Gece ve gündüzler uzayıp kısalır.
- Dönenceler ve kutup daireleri oluşur. (Matematik iklim kuşakları oluşur.)
- Muson rüzgârları oluşur.
- Aydınlanma çemberi yıl içinde yer değiştirir.
- Güneş'in ufuk düzlemindeki yüksekliği yıl içinde değişir.

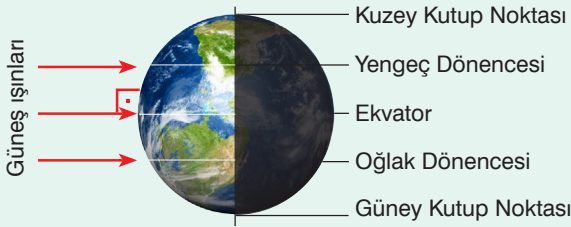

DÜNYA'NIN EKSENİ EĞİK OLMASAYDI

- ➔ Dönenceler kutup daireleri ve matematik iklim kuşakları oluşmazdı.
- ➔ Güneş ışınlarının bir noktaya yıl içinde düşme açısı değişmezdi ve mevsimler oluşmazdı.
- ➔ Ekvator, yıl boyunca Güneş ışınlarını öğle vakti dik açıyla alırdı.
- ➔ Türkiye'de yıl boyunca bahar koşulları yaşanırdı.
- ➔ Kutup noktalarında yıl boyunca alacakaranlık durumu yaşanırdı.
- ➔ Bir meridyen üzerindeki tüm noktalarda yıl boyunca Güneş aynı anda doğar ve batardı.

DÜNYA'NIN GÜNLÜK HAREKETİNİN SONUÇLARI

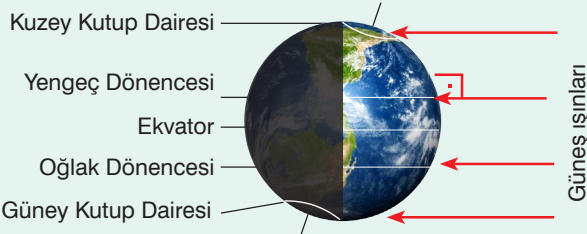
- ▶ Gece ve gündüz peş peşe yaşanır, ardalanır.
- ▶ Günlük sıcaklık farkları oluşur. Buna bağlı olarak;
 - ▶ Günlük basınç farkları oluşur.
 - ▶ Mekanik (fiziksel) parçalanma gerçekleşir.
 - ▶ Meltem rüzgârları oluşur.
 - ▶ Cisimlerin gölge boyları değişir.
- ▶ Yerel saat farkları oluşur. Sabah, öğle ve akşam kavramları oluşur.
- ▶ 30° ve 60° enlemlerinde dinamik basınç kuşakları oluşur.
- ▶ Merkezil (koriyolis) kuvvet oluşur. Buna bağlı olarak sürekli rüzgârlar ve okyanus akıntıları sapmaya uğrar. Okyanus akıntılarında halkalar oluşur.
- ▶ Ana ve ara yönler oluşur.

MEVSİM BAŞLANGIÇLARI**21 Mart**

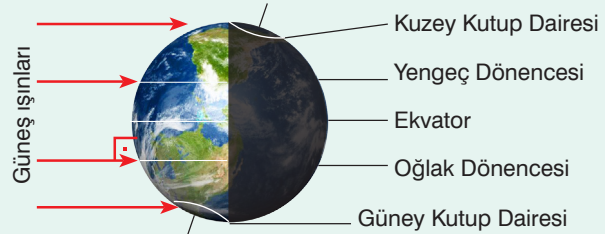
- ▶ Öğle vakti Güneş ışınları Ekvator'a dik gelir. Ekvator'da gölge boyu sıfırdır.
- ▶ Aydınlanma çemberi kutup noktalarından geçer. Dünya'nın her yerinde gece – gündüz eşittir.
- ▶ Kuzey Yarım Küre'de ilkbahar, Güney Yarım Küre'de sonbahar başlangıcıdır.
- ▶ Aynı boylamda Güneş aynı anda doğup aynı anda batar.

23 Eylül

- ▶ Öğle vakti Güneş ışınları Ekvator'a dik gelir. Ekvator'da gölge boyu sıfırdır.
- ▶ Aydınlanma çemberi kutup noktalarından geçer. Dünya'nın her yerinde gece – gündüz eşittir.
- ▶ Kuzey Yarım Küre'de sonbahar, Güney Yarım Küre'de ilkbahar başlangıcıdır.
- ▶ Aynı boylamda Güneş aynı anda doğup aynı anda batar.

21 Haziran

- ▶ Öğle vakti Güneş ışınları Yengeç Dönencesine dik gelir. Gölge boyu sıfırdır.
- ▶ Aydınlanma çemberi kutup dairelerinden geçer. Kuzey Yarım Küre'de en uzun gündüz, en kısa gece, Güney Yarım Küre'de ise en uzun gece, en kısa gündüz yaşanır.
- ▶ Kuzey Yarım Küre'de yaz, Güney Yarım Küre'de kış başlangıcıdır.
- ▶ Kuzeye gidildikçe gündüz, güneye gidildikçe gece süresi uzar.
- ▶ Aynı boylamda Güneş aynı anda doğup aynı anda batar.

21 Aralık

- ▶ Öğle vakti Güneş ışınları Oğlak Dönencesine dik gelir. Gölge boyu sıfırdır.
- ▶ Aydınlanma çemberi kutup dairelerinden geçer. Kuzey Yarım Küre'de en uzun gece, en kısa gündüz; Güney Yarım Küre'de ise en uzun gündüz, en kısa gece yaşanır.
- ▶ Kuzey Yarım Küre'de kış, Güney Yarım Küre'de yaz başlangıcıdır.
- ▶ Kuzeye gidildikçe gece, güneye gidildikçe gündüz süresi uzar.
- ▶ Aynı boylamda Güneş aynı anda doğup aynı anda batar.

COĞRAFI

ÖZEL KONUM - GÖRECELİ KONUM

Göreceli Konum; varlığı başka bir şeyin varlığına bağlı olan konumdur. Göreceli konumda esas alınan özellikler her zaman sabit referans olmayabilir. Örneğin Muğla'da yaşayan biri için İzmir kuzeyde yer alırken, Çanakkale'de yaşayan biri için İzmir güneyde yer almaktadır. Göreceli konum; yükselti, yer şekilleri, denize göre konum, jeolojik yapı ile ilgili özellikleri ifade eder.

TÜRKİYE'NİN ÖZEL KONUMUNUN SONUÇLARI

Kıtalar arasında köprü konumundadır.

- ✓ Geçmişten günümüze önemli ticaret ve ulaşım yollarına geçitlik yapmıştır.
- ✓ Boğazlarla beraber stratejik önemi daha fazla artmıştır.
- ✓ Enerji (petrol, doğal gaz) zengini ülkelerle, enerji tüketimi fazla olan ülkeler arasında enerji koridoru oluşturmuştur.
- ✓ Transit ticaret gelişmiştir.
- ✓ Kültürel zenginliği fazladır.

Yüksek ve engebeli bir ülkedir.

- ✓ Ekili - dikili alan azdır.
- ✓ Gerçek alan izdüşüm alan farkı fazladır.
- ✓ Akarsular hızlı akışlıdır.
- ✓ Ulaşım zor, yol yapım maliyetleri fazladır.
- ✓ İklim kısa mesafelerde değişir.

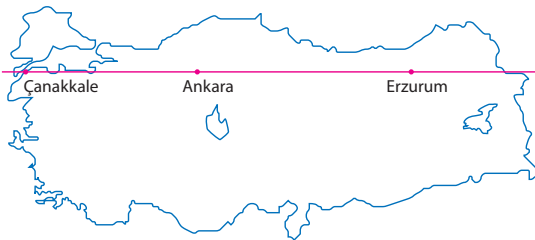
Üç yanı denizlerle çevrilidir.

- ✓ Kıyılarda ılıman iklim özellikleri görülür.
- ✓ Su ürünleri avcılığı yapılır.
- ✓ Kıyı turizmi gelişmiştir.
- ✓ Deniz taşımacılığı yapılır.

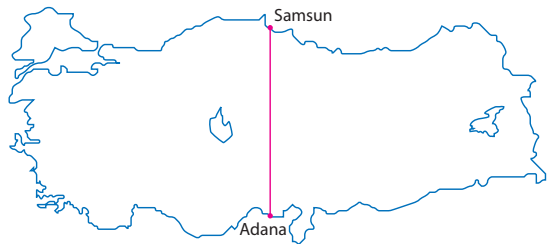
Aynı enlem üzerinde

- ✓ Öğle vakti Güneş ışınlarının düşme açısı
- ✓ Ekvatora kuşuğunu uzaklık
- ✓ Gece - gündüz süresi
- ✓ Yaşanan mevsim
- ✓ Tan ve gurup süresi
- ✓ Çizgisel hız
- ✓ Matematik iklim kuşağı
- ✓ Gece - gündüz süresi farkı aynıdır.

Aynı boylam üzerinde

- ✓ Yerel saat
- ✓ Öğle vakti
- ✓ En kısa gölgenin oluştuğu an
- ✓ Saat dilimi
- ✓ Herhangi bir boylamla zaman farkı aynıdır.

KONUM

MATEMATİK KONUM - MUTLAK KONUM

Bir yerin Ekvator ve Başlangıç Meridyene olan uzaklığının açısal değer ile ifade edilmesine Matematik Konum (Mutlak Konum) denir.

Meridyen - Boylam

- Yerel saati
- Ortak saati
- Saat dilimini
- Öğle vaktini etkiler.

Paralel - Enlem

- Güneş ışınlarının düşme açısını
- Sıcaklığı
- Buharlaşmayı
- Denizlerin sıcaklığını
- Denizlerin tuzluluğunu
- Yer çekimini
- Çizgisel hızı
- Gece - gündüz süresini
- Tan ve gurup süresini
- Doğal bitki örtüsünü
- Tarım ürünlerini
- Konut tipini etkiler

TÜRKİYE'NİN MATEMATİK KONUMUNA BAĞLI SONUÇLAR

36° - 42° Kuzey Enlemleri

Enlemine bağlı

Kuzey Yarım Küre'de yer alır.

- Kuzeyine doğru
 - ✓ Paralel boyları kısalır.
 - ✓ Çizgisel hız azalır.
 - ✓ Sıcaklık azalır.
 - ✓ Deniz suyu sıcaklığı azalır.
- En sıcak ayları haziran, temmuz, ağustostur.
- En soğuk ayları aralık, ocak, şubattır.
- En uzun gündüz 21 Haziran'da, en uzun gece 21 Aralık'ta yaşanır.

Yengeç Dönencesi'nin kuzeyinde yer alır.

- Güneş ışınları dik düşmez.
- Gölge boyları sıfır olmaz.
- Güneye dönük yamaçlar daha uzun güneşlenir.
- Öğle vakti (Saat 12.00'de) gölge kuzeye düşer.

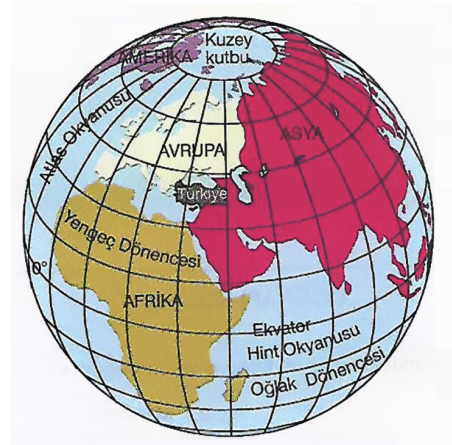
Orta kuşakta yer alır.

- Yıl içinde dört mevsim yaşanır.
- Cephe yağışları görülür.
- Ilıman iklimler (Akdeniz, ılıman okyanus, karasal) görülür.
- Batı rüzgârları kuşağındadır.

26° - 45° Doğu Boyamları

Boylamına bağlı

- En batısı ile en doğusu arasında 76 dakikalık zaman farkı vardır.
- 2. ve 3. saat dilimlerinde yer alır.
- Tek ortak saat kullanır.

HARİTALARIN SINIFLANDIRILMASI

ÖLÇEKLERİNE GÖRE HARİTALAR

Büyük Ölçekli Haritalar

Ölçeği 1/2 ile 1/200 000 arasında olan haritalardır.

Planlar: Ölçeği 1/20.000'den büyük olan haritalardır.

Topografya haritaları: Ölçeği 1/20.000 ile 1/200.000 arasında olan haritalardır.

Orta Ölçekli Haritalar

Ölçeği 1/200.000 ile 1/500.000 arasında olan haritalardır.

Küçük Ölçekli Haritalar

Ölçeği 1/500.000'den daha küçük olan haritalardır. Atlas haritaları bu gruba girer.

KULLANIM AMAÇLARINA GÖRE HARİTALAR

Siyasi ve İdari Haritalar

Bölge ve il sınırları gösterilir.

Fiziki Haritalar

Yer şekilleri gösterilir.

Beşeri ve Ekonomik Haritalar

Nüfus ve ekonomik özellikler gösterilir.

Özel Haritalar

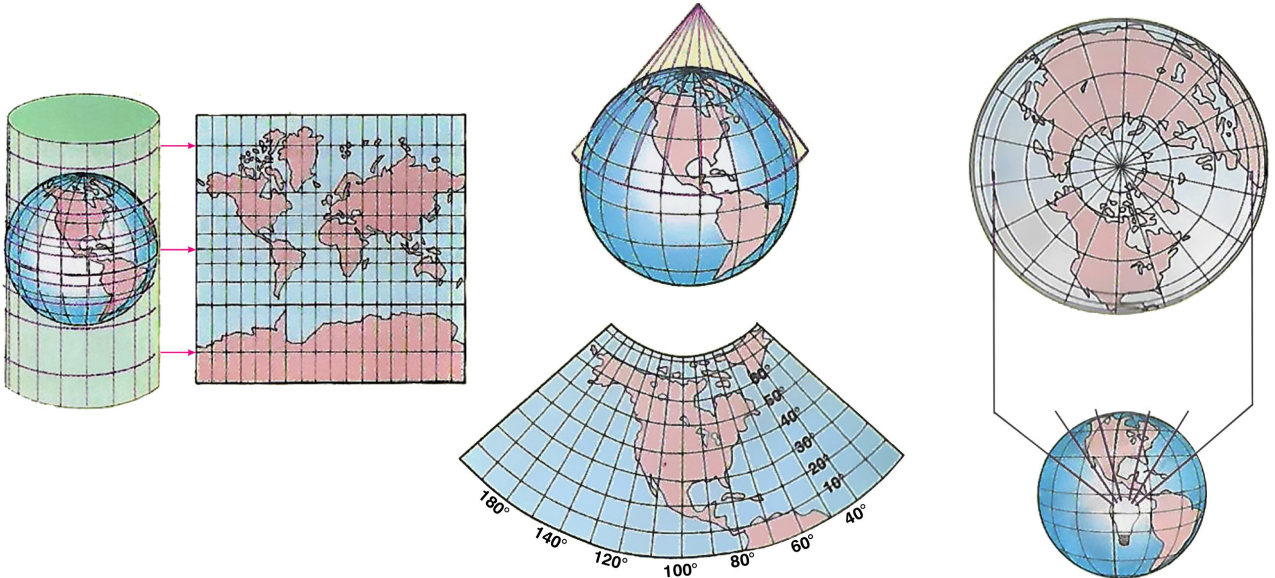
Belli bir amaca göre hazırlanan haritalardır.

PROJEKSİYON YÖNTEMLERİ

Silindirik (Merkator) projeksiyon: Ekvatorial bölge daha az hata ile çizilir. Alan bozulur, şekil ve boyutlar korunur. Kutuplara doğru hata oranı artar. Dünya'nın tümünün gösterildiği haritalar bu projeksiyon yöntemiyle çizilir. Brezilya, Endonezya gibi ülkelerde hata az iken, Kanada, Norveç gibi ülkelerde hata ve bozulma fazladır.

Konik projeksiyon: Orta enlemlerdeki bölgeler daha az hata ile çizilir. Bu projeksiyonla çizilen haritalarda yalnızca bir yarım küre gösterilebilir. Alan bozulmaz, ancak şekil ve boyutlar bozulur. Ülke haritaları genelde bu projeksiyon yöntemiyle çizilir.

Düzlem (Azimutal) projeksiyon: Kutup bölgeleri ile dar alanların çiziminde kullanılır. Bu projeksiyon yönteminde bozulmalar fazladır. Düzlem projeksiyonda açılar korunurken şekil ve alanlarda bozulmalar olur. İzlanda, Norveç, İsveç gibi ülkelerin haritaları genelde bu projeksiyon yöntemiyle çizilir.

BİLGİSİ

HARİTALARIN ÖZELLİKLERİ

Kuş bakışı olarak çizilmeleri

Belli bir oranda küçültme yapılması (ölçeklerinin olması)

Bir düzleme aktarılmış olması

HARİTALARIN ELEMANLARI

Başlık

Ölçek

Coğrafi Koordinatlar

Lejant

Yön oku

HARİTALARDAN YARARLANMA

UZUNLUK, ALAN VE EĞİM HESAPLAMA

Gerçek Uzunluk = Harita Uzunluğu x Ölçek paydası

$$\text{Harita Uzunluğu} = \frac{\text{Gerçek Uzunluk}}{\text{Ölçek Paydası}}$$
Gerçek Alan = Harita Alanı x (Ölçek Paydası)²

$$\text{Harita Alanı} = \frac{\text{Gerçek Alan}}{(\text{Ölçek Paydası})^2}$$

$$\text{Eğim} = \frac{\text{Yükselti Farkı} \times 100 \text{ veya } 1000}{\text{Yatay Uzaklık (yol)}}$$

YÜKSELTİ VE YER ŞEKİLLERİNİ GÖSTERME

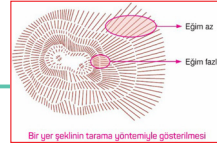
Kabartma Yöntemi
(Yer şekillerini gerçeğe en yakın gösterir.)

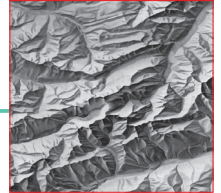
Renklendirme Yöntemi
(En çok kullanılan yöntemlerdendir.)

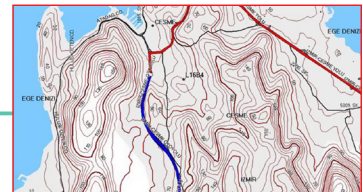
Tarama Yöntemi
(Sadece eğim yorumlanır.)

Gölgeleme Yöntemi
(Sadece eğim yorumlanır.)

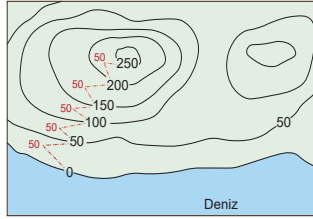
İzohips Yöntemi
(En fazla soru çıkan yöntemdir.)

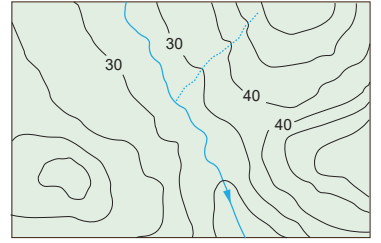
İZOHİPS (EŞ YÜKSELTİ EĞRİLERİ) YÖNTEMİ VE ÖZELLİKLERİ

Deniz seviyesinden itibaren yükseltileri aynı olan noktaların birleştirilmesiyle elde edilen eğrilere izohips, deniz ve okyanuslarda, aynı derinliğe sahip noktaların birleştirilmesiyle elde edilen eğrilere izobat denir.

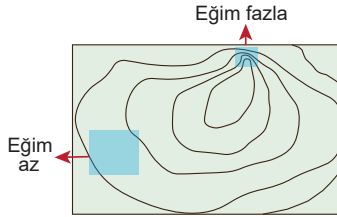
- ✓ Sıfır metre eğrisi kıyı çizgisini gösterir.
- ✓ En dıştaki eğri en alçak yeri en içteki eğri en yüksek yeri gösterir.
- ✓ İki izohips eğrisi arasındaki yükselti farkına eküidistans denir. Eküidistans haritanın tamamında birbirine eşittir.

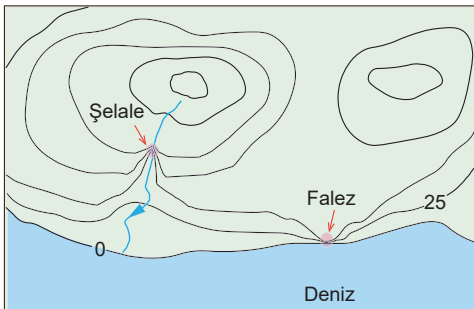
- ✓ İzohipsler birbirini kesmezler.
- ✓ İzohipsleri kesen düz çizgiler sürekli akarsuları, kesik çizgiler ise mevsimlik akarsuları gösterir.
- ✓ Birbirini çevrelemeyen komşu izohipslerin yükseltisi eşittir.
- ✓ Akarsuyun her iki tarafındaki izohipslerin yükseltisi aynıdır.

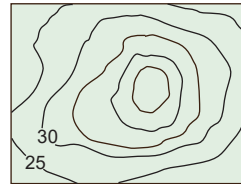
- ✓ İzohips eğrilerinin sıklaştığı yerlerde eğim artarken, seyrekleştiği yerlerde eğim azdır.
- ✓ İzohipslerin sık geçtiği yerlerde
 - Akarsuların akış hızı, yatak eğimi ve enerji potansiyeli artar.
 - Kıta sahanlığı daralır.
 - Zirveye çıkış zorlaşır, yata uzaklık azalır.

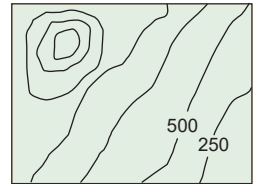
- ✓ İzohipslerin aniden sıklaşması, burasının bir eğim kırığı olduğu anlamına gelir. Şelale, uçurum veya falezler bu şekilde gösterilir.

- ✓ Yükselti farkı haritanın ölçeğine göre değişir. Büyük ölçekli haritalarda izohipsler arasındaki yükselti farkı azdır. Küçük ölçekli haritalarda ise izohipsler arasındaki yükselti farkı fazladır.

Büyük ölçekli harita

Küçük ölçekli harita

BAZI YER ŞEKİLLERİNİN İZOHİPSLERLE GÖSTERİLMESİ

Vadi

İzohipsler, vadilerin olduğu yerlerde "Λ" şeklini alır. Λ'nin açık ucu yükseltinin azaldığı yöne doğrudur.

Kapalı Çukur

İzohips haritalarında içi boş çukurlarda, ok işaretleriyle içe doğru yükseltinin azaldığı belirtilir. Göl gibi içi su dolu çukurlarda, suyun bulunduğu alan renklendirilerek belirtilir.

Sırt

Yamaçların birleştiği keskin çıkıntılardır. İzohipsler sırtlarda "V" şeklini alır. V'nin açık ucu yükseltinin arttığı yöne doğrudur.

Yamaç

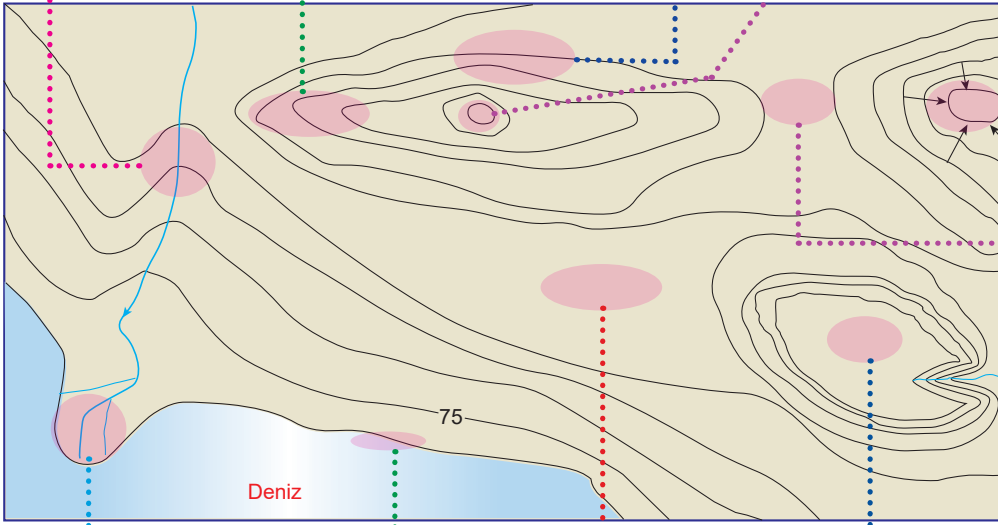
Sırtın her iki tarafında kalan kısımdır.

Doruk (Zirve)

Çevresine göre yüksek olan ve farklı eğimlerdeki yamaçlardan oluşan yükseltilerdir.

Boyun

Dağlık alanlarda, tepelerin arasında kalan ve yükseltisi tepelere göre daha az olan, ulaşım açısından geçişe elverişli alanlardır.

Kıyı Çizgisi

Kara ile denizi birbirinden ayıran 0 metre eğrisidir.

Plato

Derin akarsu vadileri tarafından yarılmış çevresine göre yüksek düzlüklerdir. Düzlük olduğundan platolarda izohipsler seyrekleşir.

Delta

Akarsuların taşıdığı malzemeleri denizin içinde biriktirmesi sonucu oluşmuş üçgene benzer ovalardır.

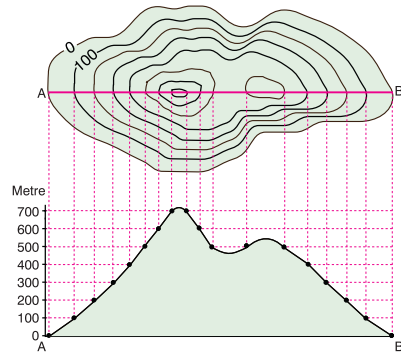
Ova

Çevresine göre alçak olan düzlüklerdir. Düz olduklarından dolayı ovalarda izohipsler seyrekleşir.

Profil Çıkarma

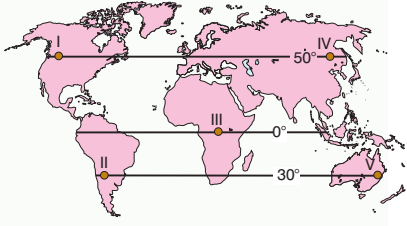
Eş yükselti eğrilerinden yararlanılarak, yeryüzü şekillerinin profili veya yandan görünüşü oluşturulabilir. Profil soruları çözülürken;

- Tepe, vadi ve çukur sayısı
- Profilin başlangıç ve bitiş noktasının yükseltisi
- Eğim durumu gibi özelliklere dikkat edilmelidir.

ÖSYM ÇIKMIŞ SORULAR

1. Aşağıdaki haritada, bazı şehir merkezleri numaralandırılarak bulundukları paralellerle birlikte gösterilmiştir.

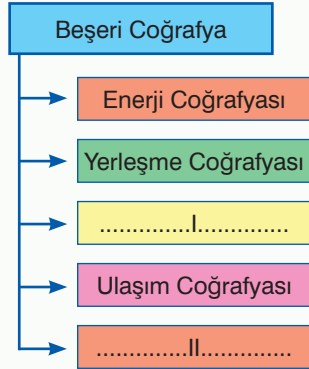

Bu şehirlerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) 1 Ekimde öğle vakti gölge uzunluğu en az III. şehirdir.
B) I. ve IV. şehirlerdeki çizgisel hız, II. ve V. şehirlerden daha fazladır.
C) Gece ve gündüz süresi farkı en fazla III. şehirdir.
D) II. şehirde yılın bazı dönemlerinde gölge yönü kuzeye düşer.
E) V. şehirde yerel saat her zaman diğerlerine göre geridir.

2015 – YGS

2. Aşağıdaki grafikte Beşerî Coğrafya'nın bazı alt dalları gösterilmiştir.

Bu grafikte numaralandırılarak boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II
A) Nüfus Coğrafyası	Siyasi Coğrafya
B) Bitki Coğrafyası	Nüfus Coğrafyası
C) Turizm Coğrafyası	Bitki Coğrafyası
D) Siyasi Coğrafya	Toprak Coğrafyası
E) Toprak Coğrafyası	Turizm Coğrafyası

2019 – TYT

3. Ekvator'un 4500 km kuzeyinde bulunan X noktasının yerel saati başlangıç meridyenin yerel saatinde 120 dakika ileridir.

Yalnızca yukarıdaki bilgiler kullanılarak X noktasının;

- I. matematik konumu,
II. ortalama yükseltisi,
III. bulunduğu saat dilimi,
IV. yıllık yağış tutarı

özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2010 – YGS

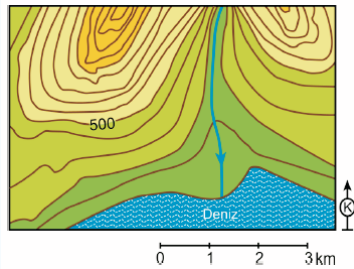
4. Herhangi bir alanın 1950'li ve 2000'li yıllara ait topoğrafya haritaları incelendiğinde doğal ortamda insan etkisi ile meydana gelen değişimler daha net görülebilir.

Bu değişime bağlı olarak topoğrafya haritalarında aşağıdakilerden hangisi gözlenemez?

- A) Göl sayısının farklılığı
B) Ulaşım ağının değişmesi
C) Taşına uğrayan alanların değişmesi
D) Kentsel alanlardaki farklılaşma
E) Bitki örtüsündeki farklılaşma

2013 – YGS

5. Aşağıda bir alana ait topoğrafya haritası verilmiştir.

Bu haritada aşağıdaki yer şekillerinden hangisi gösterilmemiştir?

- A) Boyun B) Vadi C) Delta
D) Sırt E) Yamaç

2016 – YGS

6. Coğrafya öğretmeni Şebnem Hanım, sınıfındaki öğrencileri gruplara ayırmış ve onlardan yaşadıkları yerin ekonomik, kültürel ve teknolojik imkânlarını araştırarak rapor hâline getirmelerini istemiştir. Buna göre;

Erinç grubu: Bölgelerinde ne tür hayvanların yetiştirildiğini ve kültür balıkçılığı ile uğraşan işletmeleri,

İzbrak grubu: Yaşadıkları alandaki İnternet, yazılı ve görsel medya hizmetleriyle bunların kullanılabilirlik durumlarını,

Tümetekin grubu: Bölgelerinde faaliyetlerde bulunan iki termal tesisi ve bu tesislere kaynak olan sıcak suların çıktığı alanları

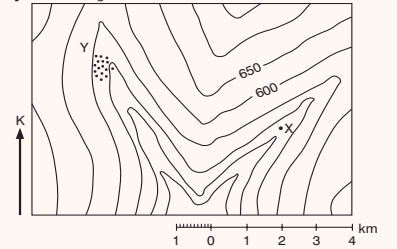
rapor hâline getirerek sınıfta sunmuşlardır.

Grupların çalışma konularına bakıldığında aşağıdakilerin hangisinde, beşerî coğrafyanın alt dalıyla ilişkilendirilecek bir rapor çalışması yapılmamıştır?

- A) Nüfus coğrafyası
B) Turizm coğrafyası
C) Tarım coğrafyası
D) Enerji coğrafyası
E) Ulaşım coğrafyası

2013 – YGS

7. Aşağıdaki topoğrafya haritasında, X noktasıyla gösterilen yerde bulunan bir kişi, kurumuş akarsu yatağını izleyerek Y köyüne ulaşmak istemektedir.

Bu kişinin izlemesi gereken yön ve katetmesi gereken yaklaşık mesafe aşağıdakilerin hangisinde doğru sırada verilmiştir?

- A) Güneybatıya 3 km, kuzeydoğuya 5 km
B) Kuzeydoğuya 5 km, güneye 8 km, kuzeybatıya 5 km
C) Kuzeybatıya 5 km, güneydoğuya 5 km
D) Güneybatıya 3 km, kuzeye 8 km, güneybatıya 5 km
E) Güneybatıya 3 km, kuzeybatıya 5 km

2010 – YGS

8. Aşağıdaki tabloda K ve L kentlerinde, belirtilen tarihlerdeki yaklaşık gündüz süreleri verilmiştir.

Kent	Gündüz süreleri (Saat)			
	23 Eylül	21 Aralık	21 Mart	21 Haziran
K	12	9	12	15
L	12	19	12	5

Buna göre, K ve L kentleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) K kenti Ekvator'a daha yakındır.
B) Dönenceler arasında yer almaktadırlar.
C) Enlem dereceleri aynıdır.
D) Bulundukları yarım küre aynıdır.
E) L kenti başlangıç meridyenine daha yakındır.

2010 – YGS

9. Dünya üzerindeki K, L ve M noktalarıyla ilgili olarak şu bilgiler verilmiştir.

- K'de yıl içerisindeki gece - gündüz süreleri arasındaki fark diğer noktalardan daha azdır.
- L, Başlangıç Meridyeni'ne K'den daha yakındır.
- Şubat ayında yılın en sıcak günlerini yaşayan M noktasındaki gündüz süresi diğer noktalardan daha uzundur.

Buna göre, K, L ve M noktalarıyla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) M; kesinlikle K'nin kuzeyinde, L'nin güneyinde yer almaktadır.
B) M; K'nin güneyinde, L'nin kuzeyinde yer almaktadır.
C) K, L ve M noktalarının enlem dereceleri, Ekvator'dan Güney Kutup Dairesi'ne doğru aynı meridyen üzerinde $K < L < M$ olacak şekilde sıralanmıştır.
D) K, L ve M noktalarının boylam dereceleri, Başlangıç Meridyeni'nden 90 derece doğu boylamına doğru aynı paralel üzerinde $K > L > M$ olacak şekilde sıralanmıştır.
E) K, L ve M noktalarının boylam dereceleri, 90 derece batı boylamından Başlangıç Meridyeni'ne doğru aynı paralel üzerinde $K < L < M$ olacak şekilde sıralanmıştır.

2013 – LYS

10. Ankara'da yaşayan İpek ile Londra'da yaşayan Selin, "Bugün hem Ankara'da hem de Londra'da Güneş'in doğuşuyla batışı arasındaki süre, Dünya'nın kendi eksen etrafındaki dönüş süresinin yarısına eşit olarak yaşanacaktır." yorumunda bulunmuşlardır.

Bu durum, aşağıdaki günlerin hangisinde gerçekleşmiş olabilir?

- A) Türkiye'de en uzun gündüz yaşandığında
B) Güneş ışınları, Oğlak Dönencesi'ne dik geldiğinde
C) İlkbahar ekinoksunun yaşandığı günde
D) Kuzey Yarım Küre'de yaz mevsimi başladığında
E) Dünya'nın Güneş'e en uzak olduğu günde

2011 – LYS

11. Aşağıda, bir yörenin bazı doğal ve beşerî özellikleri verilmiştir.

- Günlük ve yıllık sıcaklık farkları fazladır.
- Kış mevsiminde karın yerde kalma süresi uzundur.
- Sıcaklık farklarının fazla olması yörenin enerji ihtiyacını artırmaktadır.
- Yaz sıcaklıklarına bağlı olarak tarımda sulamaya duyulan ihtiyaç fazladır.

Bu özellikler Coğrafya'nın aşağıdaki hangi alt dalı ile daha fazla ilgilidir?

- A) Hidrografiya B) Jeomorfoloji
C) Klimatoloji D) Biyocoğrafya
E) Kartografiya

2018 – TYT

12. I. Ankara ile İstanbul arasındaki kuş uçuşu uzaklık

II. Tuz Gölü'nün alanı

III. Bolu il merkezinin coğrafi koordinatları

IV. Erciyes Dağı'nın yüksekliği

Türkiye'nin fiziki haritasında, yukarıdakilerden hangilerinin belirlenmesi için ölçek gereklidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2011 – YGS

13. UNESCO'nun 2013 yılını "Pîrî Reis'in Dünya Haritası'nı Anma Yılı" ilan etmesiyle bir grup öğrenci, bu haritanın sergilendiği Topkapı Sarayı Müzesi'ni ziyaret etmiştir. Haritayı inceleyen öğrencilerle müze yetkilisi arasında aşağıdaki konuşmalar geçmiştir.

Müze yetkilisi: "Çocuklar, harita 1513 yılında ceylan derisi üzerine çizilmiştir. Derinin bu 500 yıllık zamanda kurumasıyla haritanın boyutunda bir küçülme meydana gelmiştir. Eğer bu harita üzerinde uzunluk ölçmek isteseydik sizce hangi ölçek türü daha güvenilir olurdu?"

Burak: "Kesir ölçek en doğru sonucu verir."

Ayşe: "Böyle bir durumda çizgi ölçek en doğru sonucu verir."

Murat: "Çizgi ölçek de harita ile birlikte küçüleceğinden güvenilmez. Bu nedenle kesir ölçek kullanmak en doğrusu olur."

Burhan: "Çizgi ölçek de harita ile birlikte orantılı küçüleceğinden bence çizgi ölçek daha güvenilir olur."

Verilen bilgiler dikkate alındığında öğrencilerden hangileri doğru yorum yapmıştır?

- A) Burak ve Murat
B) Burak ve Ayşe
C) Ayşe ve Murat
D) Murat ve Burhan
E) Ayşe ve Burhan

2013 – YGS

14. Doğal ve beşerî unsurlar birbirleriyle karşılıklı etkileşim içindedir.

Aşağıdaki durumlardan hangisinin beşerî faaliyetler üzerindeki olumsuz etkisi diğerlerinden daha fazladır?

- A) İtalya'da Etna Yanardağı çevresinde toprakların geçirirli olması sonucu tarımsal ürün çeşitliliğinin azalmasının
B) Şiddetli lodos nedeniyle Çanakkale Boğazı'nda deniz ulaşımının aksamasının
C) İzlanda'da meydana gelen volkanik patlamalar sonucu kül ve toz bulutlarının hava trafiğini etkilemesinin
D) Konya Havzası'nda obrukların oluşumu sonucu tarım alanlarının zarar görmesinin
E) Antalya kıyılarında dalga aşındırması sonucu falezlerin gerilemesinin

2012 – YGS

ÖSYM ÇIKMIŞ SORULAR

1. +8. saat dilimini kullanan Çin'in Şanghay kentinde bulunan bir grup turist 2017 yılına burada girmiştir. Ziyaret sonrasında grubun uçağı 01.01.2017 tarihinde saat 02.30'da kalkarak -8. saat dilimini kullanan ABD'nin San Francisco kentine 11 saatlik uçuşun ardından inmiştir.

Buna göre, uçağın indiği anda San Francisco'da geçerli olan tarih ve saat aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) 01.01.2017, Saat 13.30
- B) 31.12.2016, Saat 10.30
- C) 01.01.2017, Saat 21.30
- D) 31.12.2016, Saat 13.30
- E) 31.12.2016, Saat 21.30

2017 – YGS

2. 171° Batı Meridyeni üzerinde bulunan Samoa Bağımsız Devleti'nin başkenti Apia, ülke meclisinin aldığı kararla;

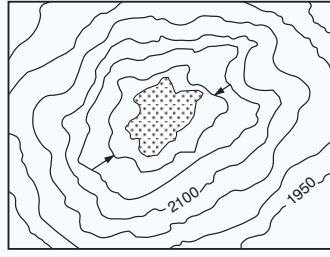
- 149° Doğu Meridyeni üzerinde bulunan Avustralya'nın başkenti Canberra'nın 21 saat 20 dakika gerisindeyken 2 saat 40 dakika ilerisine geçmiştir.
- Yeni yıla en son giren başkent iken 2012'ye ilk giren başkent olmuştur.

Bu bilgilere göre, Samoa Bağımsız Devleti aşağıdaki kararlardan hangisiyle yukarıdaki her iki durumu aynı anda gerçekleştirmiştir?

- A) Tarih değiştirme çizgisi olarak Greenwich'i kabul etme
- B) 31 Aralık tarihini Samoa için 21 saat 20 dakika olarak kabul etme
- C) Tarih değiştirme çizgisini ülkenin doğusuna kaydırma
- D) Ülkenin batısındaki başka bir kenti başkent olarak kabul etme
- E) 28 gün olan şubat aylarını 29 güne çıkarma

2012 – YGS

3.

Göl

1/100000

Yukarıda volkanik bir alana ait topoğrafya haritası verilmiştir.

Bu haritaya bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) En yüksek eş yükselti eğrisi değerinin 2150 metre olduğuna
- B) Gölün alanının ölçek yardımıyla hesaplanabileceğine
- C) Göl yüzeyinin 2100 metrenin altında olduğuna
- D) Kraterin en yüksek noktası ile göl yüzeyi arasında 50 metreden fazla yükselti farkı olduğuna
- E) Göl tabanının 2050 metrenin altında olduğuna

2012 – LYS

4.

Türkiye'de, enerji tasarrufu sağlamak amacıyla yaz ve kış saati uygulanmaktadır. Bu uygulama kapsamında yılın yaklaşık beş aylık döneminde 30° Doğu meridyeninin, diğer dönemde ise 45° Doğu meridyeninin yerel saati ulusal saat olarak kullanılmaktadır.

Buna göre, 45° Doğu meridyeninin yerel saatinin ulusal saat olarak kullanıldığı dönemde, Türkiye'de, aşağıdakilerden hangisi yaşanmaz?

- A) Gündüz - gece süresinin eşit olduğu gün
- B) Güneş ışınlarının dike en yakın açıyla geldiği gün
- C) En sıcak ay
- D) Öğle vakti en uzun gölge boyu
- E) En uzun gündüz

2011 – YGS

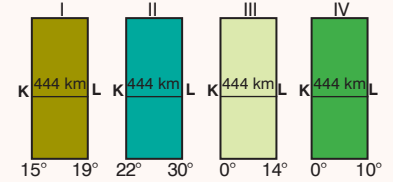
5. İnsanlar, binlerce yıldır doğa ile uyum içerisinde yaşamaya devam etmiş ve bu süreçte doğanın özelliklerini keşfederek yaşamı kolaylaştırmaya çalışmıştır. Ancak zamanla insan - doğa etkileşiminde insan daha baskın bir duruma geçmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, parçada belirtilen duruma örnek gösterilemez?

- A) Sulak alanların kurutulup tarım yapılması ve üretim artışı
- B) Su kaynaklarına yakın alanların yerleşme yeri olarak seçilmesi
- C) Barajlar yapılarak sel ve taşkınların korunma, enerji üretimi
- D) Kutuplara yakın alanlardaki yer altı kaynaklarının çıkarılması ve işlenmesi
- E) Fay hatlarının bulunduğu alanlarda depreme dayanıklı yapıların inşaa edilmesi

2014 – YGS

6. Aşağıdaki şekillerde, farklı boylamlar arasında kalan yerlerin hepsinde K ve L noktaları arasındaki uzaklık 444 km'dir.

Bu yerlerin Ekvator'a en uzak olandan en yakın olana doğru sıralanışı, aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) I - II - IV - III
- B) I - III - II - IV
- C) II - III - IV - I
- D) III - IV - II - I
- E) IV - III - II - I

2014 – LYS